

Inventarisatie grensoverschrijdende programmapunten in de verkiezingsprogramma's Tweede Kamer d.d. maart 2021.

VVD

- Ook het potentieel van grensoverschrijdende samenwerking en infrastructuur voor de grensregio's is nog onvoldoende benut. Daar is nog veel winst te behalen. Daarom zet Nederland er met buurlanden op in om dit te verbeteren en aan te laten sluiten op de behoeften van deze tijd.
- We investeren in infrastructuur en verbindingen met onze buurlanden, ook in de grensregio's en het ontsluiten van regio's binnen Nederland. Krimpregio's hebben hierbij onze aandacht
- Extra investeren in auto-, spoor-, vaar- en fietswegen, waarbij de grootste bereikbaarheidsknelpunten in het land voorrang krijgen. Ook het groeifonds van de overheid zetten we hiervoor in. Investerings in infrastructuur worden gedaan waar deze het meest effectief zijn. Hierbij hebben we oog voor de bereikbaarheid van, en overleggen we structureel en incidenteel met stad en regio. Ook hebben we aandacht voor grensoverschrijdende verbindingen.
- Sterkere regionale grensoverschrijdende samenwerking tussen de Benelux en de Duitse regio Noordrijn-Westfalen op het gebied van duurzame ontwikkeling, justitie en veiligheid.
- Omdat het instellen van bijvoorbeeld binnengrenscontroles grote gevolgen heeft voor de Nederlandse economie, verdient het verreweg de voorkeur dan met een coalitie van gelijkgestemde landen samen te werken.

PVV

- De Nederlandse grens(bewaking) wordt in ere hersteld
- Met het invoeren van tewerkstellingsvergunningen beperken we de instroom van Polen, Bulgaren en Roemenen.

CDA

- Grensregio's hebben een enorme potentie in de verbinding met Duitsland, België en de rest van Europa. Wij geven een nieuwe impuls aan de EU-regionale samenwerking, waarbij knelpunten op het gebied van arbeidsmarkt, regionale ontwikkeling en openbaar vervoer worden weggenomen. Nieuwe kansen liggen in grensoverschrijdende infrastructuur en projecten om energie-intensieve industrieclusters gezamenlijk te verduurzamen.
- Duitsland en Frankrijk zijn grote buurlanden en belangrijke handelspartners voor ons bedrijfsleven. Daarom willen wij meer aandacht voor de Duitse en Franse taal in het voortgezet en hoger onderwijs en meer uitwisselingen voor scholieren en studenten.
- Internationalisering van het onderwijs is voor ons geen doel op zich, maar moet van meerwaarde zijn voor de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek, de vorming van de student of de veranderende vraag op de arbeidsmarkt. Onderwijs in het Engels mag er niet toe leiden dat specifieke Nederlandse vraagstukken niet meer worden bestudeerd of gedoceerd. Een opleiding in de bachelorfase is in principe in het Nederlands, met ruimte voor anderstalige opleidingen waar dat logisch is. De masteropleiding kan altijd aansluiten bij de gangbare taal in het vakgebied.

- Studenten uit het buitenland prikkelen we om langer hier te blijven zodat we hun talenten langer in kunnen zetten voor Nederland.
- Het reguliere spoornetwerk kan intensiever worden gebruikt, ook door maatregelen voor stiller en veiliger spoor. We maken afspraken die uiteindelijk moeten leiden tot het doortrekken van de Duitse en Belgische hogesnelheidslijnen naar Hengelo, Eindhoven/Venlo, Maastricht en Groningen. We benutten en verbeteren internationale verbindingen, zoals Den Haag-Heerlen-Aken en Gent-Terneuzen.
- De Europese Unie kan sterker worden door kleine bundelingen van lidstaten en door bepaalde regio's als kopgroepen te laten functioneren. Daarbij willen wij een stimulerende en initiërende rol spelen.
- Wij gaan in Europa het lastige debat aan over een betere regulering van arbeidsmigranten op grond van het vrij verkeer van personen. Hier ligt een wederzijds belang, omdat Midden- en Oost-Europese landen als Roemenië en Bulgarije kampen met een forse leegloop en verschillende West-Europese landen problemen ervaren van verdringing op de arbeidsmarkt en overlast in wijken. Daarbij kunnen ook bilaterale afspraken tussen lidstaten een oplossing bieden. Slechte werkomstandigheden, misbruik en uitbuiting van arbeidsmigranten worden aangepakt met strengere eisen aan bemiddelaars en uitzendbureaus en meer controles in het grijze en zwarte circuit. We treden ook streng op tegen het misbruik van sociale voorzieningen en toeslagen.

D66

- We werken samen met Duitsland en België om natuurgebieden te verbinden.
- D66 staat open voor samenwerking met een groep lidstaten in plaats van met de hele EU als dit de enige manier is om op bepaalde beleidsterreinen verder te komen.
- De coronacrisis laat zien dat EU-burgers die in andere lidstaten werken kwetsbaar zijn. Zij konden nergens op terugvallen toen de economie tot stilstand kwam.
- We versterken regionale grensoverschrijdende spoorverbindingen, zodat grensgebieden beter verbonden raken.

Groen Links

- Ook kijken we naar een snelle trein tussen Eindhoven en het Duitse ICE-netwerk (waaronder Düsseldorf en Aken) en uitbreiding van het openbaar vervoer rond de steden.
- We versterken de positie van arbeidsmigranten door de koppeling van contracten voor werk, huisvesting en vervoer te verbieden en streng te handhaven op fatsoenlijk werkgeverschap. Gemeenten waar arbeidsmigranten werken, hebben de verantwoordelijkheid om voor goede huisvesting te zorgen. Provincies zien daarop toe. We zetten ons ervoor in dat arbeidsmigranten zelf en de organisaties die voor hen opkomen beter worden gehoord.
- Er komen meer mogelijkheden voor arbeidsmigratie van buiten de Europese Unie. We sluiten overeenkomsten met herkomstlanden van arbeidsmigranten, waarin we de ruimte voor arbeidsmigratie afstemmen op de tekorten op de Nederlandse arbeidsmarkt en de beschikbaarheid van en behoefte aan werknemers in het land van herkomst. Dat geldt ook voor stages, werkervaringsplaatsen en opleidingen in beroepen waar in Nederland.

SP

- We zetten in op méér en betere treinverbindingen (inclusief een nachtnet) vanuit Nederland met de grote Europese steden. We willen ook de Lelylijn aanleggen.
- Als munt is de euro onhoudbaar.

PvdA

- Aandacht voor grensregio's. We willen dat het makkelijker wordt om over de grens te wonen of werken. Certificaten en diploma's moeten over en weer erkend worden. Er moet goed

grensoverschrijdend openbaar vervoer zijn. Problemen die grenswerkers ondervinden lossen we op in samenwerking met België en Duitsland

- Meer internationale treinverbindingen als alternatief voor vliegen. Er komen meer internationale treinverbindingen, zoals de Berlijntrein via Apeldoorn en Arnhem. Er komen betere grensoverschrijdende verbindingen tussen Venlo en Düsseldorf, Heerlen en Aken, Groningen en Bremen en Hengelo en Münster. Amsterdam, Rotterdam en Utrecht krijgen snelle verbindingen met Brussel, Parijs, Londen, Berlijn, Hamburg en Kopenhagen. Het OV is daarmee een reëel en betaalbaar alternatief voor vliegen. Limburg krijgt internationale spoorverbindingen met België en Duitsland.
- Uitzendbureaus mogen niet langer grensoverschrijdend detacheren. Daarmee bestrijden we uitbuiting van buitenlandse arbeidskrachten. Een collega uit de EU is in Nederland welkom via het vrij verkeer van werknemers. Arbeidsmigranten kunnen zeker zijn van fatsoenlijke arbeidsomstandigheden. We mogen niet accepteren dat Europese arbeidsmigranten structureel kwetsbaar zijn in hun werk en huisvesting. Dat is onaanvaardbaar.
- Arbeidsmigratie als verdienmodel pakken we aan. Arbeidsmigratie laten we niet aan de markt over. Het Europese vrij verkeer van werknemers is het recht van individuen en niet bedoeld als kostenbesparing voor werkgevers. Arbeidsmigratie mag niet ten koste gaan van fatsoenlijke lonen en arbeidsvoorwaarden. Werkgevers mogen verschillen in premies en fiscale regelingen nooit misbruiken als businessmodel ten koste van de bescherming van werkenden. Met een Europees verbod op premieshoppen en aanpassing van fiscale regels (zoals de ET-regeling) gaan we sociale dumping tegen. De werkgever toont verplicht aan dat hij/zij dezelfde loonkosten, pensioenpremies en sociale premies betaalt en er dus geen kostenvoordeel mee behaalt.
- Bij eventuele tekorten op de arbeidsmarkt wordt in eerste instantie gekeken naar omscholing, activering van inwoners van Nederland. Bij arbeidsmigranten die van buiten de EU komen via de expats- en kenniswerkersregeling, blijft UWV-toetsing van kracht en dient de werkgever aan te tonen dat er een meerwaarde is. Er komt een einde aan fiscale of andere subsidies om werknemers naar Nederland te halen.

Christen Unie

- Sneller reizen over de grens. De verbindingen Groningen-Bremen-Hamburg, Eindhoven-Düsseldorf, Heerlen-Aken en Roosendaal-Antwerpen worden versneld. De Intercity Amsterdam-Brussel wordt versneld door Breda over te slaan, en gaat twee keer zo vaak rijden. Daarnaast komt er een intercitytraject Antwerpen-Breda-Eindhoven-Düsseldorf
- Tewerkstellingsvergunning ook voor EU. Om arbeidsmigratie beter te kunnen richten op sectoren waar echt tekorten zijn, willen we bevorderen dat het systeem van tewerkstellingsvergunningen ook toegepast kan worden op werknemers uit EU-landen. Dat maakt het mogelijk om eisen te stellen aan de inspanningen die werkgevers moeten verrichten om vacatures in Nederland te vervullen en concurrentie met andere landen op arbeidsvoorwaarden te voorkomen. Hierover moeten in Europa afspraken gemaakt worden.

PvdD

- Nederland zet in op betaalbare, duurzame en snelle treinverbindingen binnen Europa, met directe verbindingen tussen belangrijke steden.
- De EU kan als samenwerkingsplatform immers helpen om grensoverschrijdende problemen op te lossen.

SGP

- Voor de grensregio's dient er een actieplan te komen met de lokale overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Nederland geeft prioriteit aan bilaterale samenwerking met Duitsland, de Benelux en, in de nasleep van de Brexit, met het Verenigd Koninkrijk (VK).
- Nederland zet in op bilaterale overeenkomsten met België en Duitsland om problemen in de coördinatie van uitkeringen voor grenswerkers te verhelpen.

- Wederzijdse erkenning van diploma's met buurlanden en binnen de Benelux is hard nodig, zeker met het oog op de vitaliteit van krimpregio's als Zeeuws-Vlaanderen.
- Er is meer aandacht nodig voor andere moderne vreemde talen dan het Engels, vooral het Duits en het Frans.
- Er komt een actieplan, met bijbehorend budget, voor een toegankelijk en betaalbaar Europees spoorwegensysteem.

Denk

- De snoepregeling voor expats, de 30%-regeling, afschaffen
- Vignetten voor auto's uit het buitenland
- Grensoverschrijdend openbaar vervoer in de grensregio's stimuleren

FVD

- Opzeggen Verdrag van Schengen, herinvoering grenscontroles
- Goede verbindingen met buitenland via hogesnelheidstreinen.
- De extreme internationalisering van de universiteiten, waardoor een mix van Nederlandse en Duitse studenten psychologie les krijgen in matig Engels, gedreven door niets dan financiële overwegingen - onder het mom van ideële - heeft het niveau van de studenten, de docenten en de papers en scripties sterk doen dalen. Daarbij leren Nederlandse studenten zichzelf niet meer te verwoorden in het Nederlands op een hoog niveau. Gevolg: een Nederlands dat beneden de maat is én een Engels dat dat ook is. Meer inzetten op Nederlands onderwijs. Terughoudendheid bij het werven van internationale studenten naar Nederland.

Ja21

- Er moet werk worden gemaakt van een snelle treinverbinding tussen Amsterdam en Aken. Realisatie van dit soort projecten vergt versimpeling en verkorting van bureaucratische trajecten die de aanleg van nieuwe infrastructuur vertragen.
- Het herinvoeren van mobiele grenscontroles draagt bij aan een doeltreffender aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit en grensoverschrijdend terrorisme.
- De extreme internationalisering van de universiteiten, waardoor een mix van Nederlandse en Duitse studenten les krijgen in matig Engels, gedreven door niets dan financiële overwegingen – onder het mom van ideële – doet het niveau van de studenten, de docenten en de papers en scripties sterk dalen.
- JA21 is voorstander van internationale vrijhandelsverdragen. Met grensoverschrijdende handel verdienen we ons geld.
- Noord-Nederland dient qua infrastructuur verder te worden ontwikkeld middels snelle treinverbindingen die West-Nederland met Noord-Duitsland (Bremen/ Hamburg) verbinden om daarmee de economie te stimuleren en ruimte te creëren voor uitbreiding van bedrijvigheid waar in het Westen het gebrek aan ruimte steeds knellender wordt.
- JA21 is voor een tolrije Westerscheldetunnel. Zo wordt Zeeuws Vlaanderen vrij bereikbaar, ontstaat een gelijk economisch speelveld en wordt een krachtige impuls gegeven aan verdere economische samenwerking met het Vlaamse achterland.

VOLT Nederland

- MKB over de grens toegankelijk maken: Over grenzen heen werken is in Europa vaak een administratieve rompslomp door verschillend fiscaal beleid. Dit geldt bijvoorbeeld voor het midden- en kleinbedrijf in grensregio's. Met een digitaal portaal regelen ondernemers eenvoudig hun zaken met verschillende overheden, zoals bijvoorbeeld de jaarrekening en de belastingaangiften. Daarnaast moet het makkelijk worden online een nieuw bedrijf in Europa te beginnen en te runnen. Onder meer door het binnen de EU op elkaar afstemmen van fiscaal beleid.

Zo maken we het makkelijker voor ons midden- en kleinbedrijf, de motor van onze economie, om hun zaken uit te breiden naar de rest van Europa.

- Bilaterale erkenning van diploma's: Volt wil dat een diploma behaald in één van de lidstaten van de EU ook in de andere lidstaten geldt. Zeker als we de eisen die aan het behalen van dat diploma gesteld worden, binnen Europa gelijk hebben getrokken. Daarbij hebben we vastgesteld dat het praktischer is om de erkenning van elkaars diploma's op bilaterale basis te beginnen, dat wil zeggen in de relatie tussen twee lid- staten. In de praktijk zijn hiervoor ook al enkele stappen gezet. Zo heeft de Europese Commissie tijdens de coronacrisis een richtlijn gegeven om snel wederzijdse erkenning van diploma's van zorgmedewerkers tussen landen te regelen. Daarmee is er een basis voor zorgmedewerkers om in een andere lidstaat te gaan werken als daar een arbeidstekort is. Die richtlijn kan een voorbeeld zijn voor andere vakgebieden waarvoor nog geen richtlijnen bestaan.
- Uitbreiding Erasmus+ voor hbo- en mbo- studenten: Op dit moment hebben wo-studenten de keuzevrijheid om via het Erasmus+ programma zelf te kiezen waar en wanneer ze een deel van hun studie aan een buitenlandse universiteit volgen. Hiervoor kunnen ze een beurs aanvragen bij de Europese Unie. Hbo- en mbo-studenten maken momenteel ook aanspraak op een beurs, maar alleen voor projecten die vanuit hun instelling worden aangeboden. Zij hebben geen keuzevrijheid. Vanuit het principe van gelijkwaardigheid moeten ook hbo- en mbo-studenten dezelfde kansen krijgen aangeboden om via het Erasmus+-programma hun studie te verrijken en verdiepen. Daarom moet het programma worden uitgebreid om deze studenten dezelfde mogelijkheden als wo-studenten aan te bieden.

50 PLUS

- geen